

**Національний університет «Одеська юридична академія»
Факультет прокуратури та слідства (кримінальної юстиції)
Кафедра криміналістики, судових експертиз та поліграфології**

**Національний центр судових експертиз при
Міністерстві юстиції Республіки Молдова
Одеський науково-дослідний інститут судових
експертиз Міністерства юстиції України**

МІЖНАРОДНА НАУКОВО-ПРАКТИЧНА КОНФЕРЕНЦІЯ

«ЕКСПЕРТНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ РОЗСЛІДУВАННЯ ОРГАНІЗОВАНОЇ ЗЛОЧИННОСТІ: МІЖНАРОДНИЙ ДОСВІД ТА НАЦІОНАЛЬНА ПРАКТИКА»

27 листопада 2025 року, місто Одеса

**EXPERT SUPPORT IN THE INVESTIGATION OF
ORGANIZED CRIME:
INTERNATIONAL EXPERIENCE AND NATIONAL
PRACTICE**

**Proceedings of the International Scientific and Practical
Conference**

27 November 2025

*Odesa
2025*

*Рекомендовано до друку рішенням кафедри криміналістики, судових експертиз та поліграфології НУ«ОЮА» (протокол № 9 від 24 листопада 2025 року)
Рекомендовано до друку рішенням Вченої ради ОНДІСЕ (протокол №9 від 1 грудня 2025 року)*

Експертне забезпечення розслідування організованої злочинності: міжнародний досвід та національна практика: збірник матеріалів міжнар. наук.-практ. конф. м. Одеса, 27 листоп. 2025 р. / [орг. комітет: С. Ківалов, М. Аракелян, О. Катаррага, Д. Кішко, Д. Колодін, А. Колодіна, Л. Аркуша та ін.]; Нац. ун-т Одеськ. юрид. акад. кафедра криміналістики, суд. експертиз та поліграф.; Нац. центр суд. експерт. при Міністер. юстиц. Респуб. Молдова; Одеськ. Наук.-дослідн. ін-т суд. експер. Міністер. юстиції України. Одеса: НУ «ОЮА», 2025. 450 с.

У збірнику викладено матеріали Міжнародної науково-практичної конференції «Експертне забезпечення розслідування організованої злочинності: міжнародний досвід та національна практика», в якій взяло участь понад 100 науковців і практиків з України та інших держав Європи. Представлено актуальні дослідження обговорень таких наукових і практичних проблем, як: експертне забезпечення протидії окремим видам організованої злочинності; використання спеціальних знань та експертне забезпечення розслідування організованої злочинності в умовах збройного конфлікту; міжнародна співпраця у сфері експертного забезпечення протидії організований злочинності: досвід та практика; інформаційне забезпечення правоохоронних органів у боротьбі з організованою злочинною діяльністю; інноваційні технології та сучасні методи розслідування у протидії організованій злочинності; кримінально-правові, кримінально-процесуальні та кримінологічні проблеми забезпечення протидії організованій злочинності.

Висловлюємо вдячність усім авторам за активну участь, якісний науковий матеріал та високий рівень академічної доброчесності.

Матеріали викладені в авторській редакції.

Відповідальність за зміст, наукову новизну, коректність цитування та достовірність фактичного матеріалу несуть автори.

© НУ «Одеська юридична академія», 2025
© Автори статей, 2025

*Recommended for publication by the decision of the Department of Criminalistics, Forensic Examinations and Polygraphology NU «OLA» (Pr. 9, November 24, 2025)
Recommended for publication by the decision of the Academic Council of ONDISE (Pr. 9, December 1, 2025)*

Expert Support in the Investigation of Organized Crime: International Experience and National Practice: Proceedings of the International Scientific and Practical Conference (Odesa, 27 November 2025) / [Organizing Committee: S. Kivalov, M. Arakelyan, O. Cataraga, D. Kishko, D. Kolodin, A. Kolodina, L. Arkusha et al.]; National University «Odesa Law Academy», Department of Criminalistics, Forensic Examinations and Polygraphology; National Centre of Judicial Expertise of the Ministry of Justice of the Republic of Moldova; Odesa Scientific Research Institute of Forensic Examinations of the Ministry of Justice of Ukraine. Odesa:NU«OLA», 2025. 450 p.

The Proceedings contain papers presented at the International Scientific and Practical Conference «Expert Support in the Investigation of Organized Crime: International Experience and National Practice», which brought together over 100 scholars and practitioners from Ukraine and other European countries. The materials address urgent scientific and practical issues, such as expert support for combating specific types of organized crime; the use of specialized knowledge and expert support for investigating organized crime during armed conflict; international cooperation in forensic support for combating organized crime; information support for law enforcement in countering organized criminal activity; innovative technologies and modern investigative methods; and criminal law, criminal procedure, and criminological issues in ensuring effective counteraction to organized crime.

We express our sincere gratitude to all authors for their active participation, high-quality academic contributions, and strong adherence to academic integrity.

The materials are published in the authors' original versions.

Authors bear responsibility for the content, scientific novelty, accuracy of citations, and reliability of factual information.

© National University «Odesa Law Academy», 2025
© Authors of articles, 2025

ЗМІСТ

Вступне слово С. Ківалова.....	29
Cuvânt de deschidere O. Cataraga.....	33
Вступне слово Д. Кішка.....	35
Секція 1	
ЕКСПЕРТНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ПРОТИДІЇ ОКРЕМИМ ВИДАМ ОРГАНІЗОВАНОЇ ЗЛОЧИННОСТІ.....	37
Лариса АРКУША	
СИТУАЦІЙНА ЕКСПЕРТИЗА ЯК СПОСІБ КОМПЛЕКСНОГО ЗАСТОСУВАННЯ СПЕЦІАЛЬНИХ ЗНАНЬ ПІД ЧАС РОЗСЛІДУВАННЯ ЗЛОЧИНІВ, ВЧИНЕНИХ ОРГАНІЗОВАНИМИ ЗЛОЧИННИМИ УГРУПОВАННЯМИ.....	37
Наталія БАСАЛЮК	
СУДОВО-ХІМІЧНА ЕКСПЕРТИЗА ЯК ІНСТРУМЕНТ ПРОТИДІЇ ОРГАНІЗОВАНОМУ НАРКОБІЗНЕСУ.....	41
Олег БАУЛІН, Антон ПОЛЯНСЬКИЙ	
СУДОВА ЕКСПЕРТИЗА У ПРОТИДІЇ ОРГАНІЗОВАНИЙ ЗЛОЧИННОСТІ.....	46
Маркіян БІЛІНСЬКИЙ	
СУЧАСНІ ТЕХНОЛОГІЇ В СУДОВО-ЕКСПЕРТНОМУ ЗАБЕЗПЕЧЕННІ РОЗСЛІДУВАННЯ ЗЛОЧИНІВ, ПОВ'ЯЗАНИХ ІЗ ПІДРОБКОЮ ДОКУМЕНТІВ І ГРОШОВИХ ЗНАКІВ.....	51
Viorica VOZIAN, Olga CATARAGA	
EXPERTIZA JUDICIARĂ DE AUTOR: ÎNTRE LINGVISTICĂ ȘI INTELIGENȚA ARTIFICIALĂ. METODE, APLICAȚII ȘI PROVOCĂRI.....	54
Владислава ГОНЧАРУК	
ЕКСПЕРТНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ПРОТИДІЇ ОРГАНІЗОВАНИЙ ЗЛОЧИННОСТІ ЩОДО ТОРГІВЛІ ЛЮДЬМИ.....	62
Олена ДРОБИШЕВА, Ірина ІВАНСЬКА, Оксана МАЦЮК	
АКТУАЛЬНІ ПИТАННЯ ПІДГОТОВКИ ПОРІВНЯЛЬНОГО МАТЕРІАЛУ ДЛЯ ПРОВЕДЕННЯ СУДОВОЇ ПОЧЕРКОЗНАВЧОЇ ЕКСПЕРТИЗИ.....	65
Альона ДЕСЯТНИК	
ПИСЬМОВА МОВА ТА ЇЇ ЗНАЧЕННЯ ДЛЯ ВСТАНОВЛЕННЯ ВИКОНАВЦІВ РУКОПИСУ ПРИ РОЗСЛІДУВАННІ ЗЛОЧИНІВ, ПОВ'ЯЗАНИХ З ОРГАНІЗОВАНОЮ ЗЛОЧИННІСТЮ.....	70
Ольга ЄРОФЕЄВА	
ПРОБЛЕМНІ АСПЕКТИ ПРИ ПРОВЕДЕННІ ТЕХНІКО-КРИМІНАЛІСТИЧНОЇ ЕКСПЕРТИЗИ ДОКУМЕНТІВ НА ПРАВО НА СПАДЩИНУ.....	74

Шановні учасники Міжнародної науково-практичної конференції!

Маю за честь привітати Вас із проведенням Міжнародної науково-практичної конференції «Експертне забезпечення розслідування організованої злочинності: міжнародний досвід та національна практика», організованої кафедрою криміналістики, судових експертиз та поліграфології факультету прокуратури та слідства (кримінальної юстиції) Національного університету «Одеська юридична академія», Національним центром судових експертиз при Міністерстві юстиції Республіки Молдова та Одеським науково-дослідним інститутом судових експертиз Міністерства юстиції України!

Актуальність результатів проведення нашої Міжнародної науково-практичної конференції неможливо переоцінити. В умовах посилення гібридних загроз та системної адаптації злочинності до новітніх технологічних та соціальних умов наукове забезпечення боротьби з організованою злочинністю набуває стратегічного значення. Важливість нашого наукового заходу зумовлена нагальною потребою у формуванні ефективного експертного механізму забезпечення якісної протидії злочинній діяльності організованих угруповань, а також необхідністю вироблення інноваційних рекомендацій для вдосконалення діяльності правоохоронних органів України.

Особливого значення набуває той факт, що дана Конференція є платформою для посилення міжнародного співробітництва, зокрема між науковими та експертними установами України та Республіки Молдова. Обмін досвідом, спільний аналіз європейських практик та узгодження підходів до експертного забезпечення розслідувань кримінальних правопорушень, вчинених організованими злочинними угрупованнями, є критично важливим задля протидії транскордонній, міжнародній організованій злочинності.

Подані до публікації у збірнику матеріалів доповіді – як від досвідчених науковців та практиків, так і від молодшої генерації вчених – відображають шляхи вирішення найбільш гострих та актуальних питань сучасної криміналістики та судової експертизи. Це завдання є критично важливим, особливо з огляду на процеси євроінтеграції, потреби реформування системи кримінальної юстиції та постійного удосконалення форм і способів організованої злочинної діяльності. Злочинність більше не обмежується традиційними методами, активно використовуючи нові схеми реалізації злочинного умислу та застосовуючи високі технології як для вчинення, так і для приховування своєї діяльності.

Рішення про проведення цієї Конференції зумовлене необхідністю обговорення сучасного стану та перспектив розвитку судово-експертної діяльності та криміналістики, включаючи можливості розроблення та впровадження новітніх криміналістичних засобів, технологій та прогресивних наукових рекомендацій у практичну діяльність різних правоохоронних органів. На міжнародній та загальнонаціональній платформі ми маємо унікальну можливість проаналізувати найактуальніші проблеми захисту прав людини у кримінальній юстиції, обговорити застосування сучасних науково-технічних засобів та

інформаційних технологій у слідчій та судовій діяльності, проаналізувати актуальні проблемні питання проведення різноманітних експертних досліджень, а також удосконалити тактичні та методичні рекомендації правозастосовної практики. Не менш важливим є криміналістичне, кримінологічне, кримінально-правове та кримінально-процесуальне забезпечення боротьби зі злочинністю, що включає також аналіз причин та закономірностей злочинної поведінки.

Міжнародна науково-практична конференція «Експертне забезпечення розслідування організованої злочинності: міжнародний досвід та національна практика» дозволяє обговорити досить актуальні проблеми експертного забезпечення протидії окремим видам організованої злочинності; використання спеціальних знань при розслідуванні проявів організованої злочинності в умовах збройного конфлікту; міжнародної співпраці у сфері інформаційного, експертного забезпечення та використання інноваційних технологій та сучасних методів розслідування у протидії організованим злочинності.

Отже, Міжнародна науково-практична конференція «Експертне забезпечення розслідування організованої злочинності: міжнародний досвід та національна практика» є інтелектуальною платформою, що спрямована на обговорення найактуальніших теоретичних і практичних проблем, що мають безпосереднє значення для підвищення ефективності національної та міжнародної боротьби з організованою злочинністю.

Щиро дякую усім науковцям та практикам за Ваш вагомий внесок у розвиток міжнародних відносин та вітчизняної науки і практики! Бажаю подальших успіхів та нових науково-дослідних звершень. Я переконаний, що саме спільне обговорення проблем сучасної практики експертного забезпечення боротьби з організованою злочинністю завдяки поєднанню практичного досвіду та прогресивних наукових ідей закладає фундамент для розбудови інтелектуального майбутнього нашого Університету та удосконалення засобів і методів роботи вітчизняних правоохоронних органів.

*Президент Національного університету
«Одеська юридична академія»,
Заслужений юрист України,
доктор юридичних наук, професор,
академік НАПрН України,
м. Одеса, Україна
Сергій Ківалов*

